

Esterházy miniszterelnök a hódítás nélküli békéről és a demokrácia győzelméről.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

A képviselőház szerdai ülését félnégykor nyitotta meg Szász Károly elnök. Beck Lajos a pénzügyi bizottság jelentését terjesztette elő. Majd napirend előtt Madarassy-Beck Gyula szólalt fel. A multkori beszéde-ért megtámadták és ráfogták, hogy az hábo- rus uszítás volt. A vádat igaztalannak tartja. A háborút tudvalevőleg ellenségeink kényszerítették ránk és mindenkinek egyef- len gondolat lehet: *csupán a béke*. Az öldök- lés egyetlen pillanattal sem tarthat tovább, mint amíg nemzetünk integritását és jövő fejlődésünket biztosító béke megköthető nem lesz.

Gróf Károlyi Mihály személyes kérdés- ben szólal fel. Elégtétellel hallotta, hogy Madarassy-Beck a helyzetet úgy fogja fel, hogy más politikai cél nem lehet jelenleg, mint a béke előmozdítása. Tiltakozik az el- len, hogy Madarassy úgy állította őt be, mint aki az antant-politikusok elveit hangoz- tatja. Az események neki adtak igazat. Min- denki tudja, hogy *Németországban most nagy krízis van a béke érdekében*. Mindig azt hirdette, hogy a békét nemcsak akarni kell, hanem cselekedni is kell a békéért. — Czernin tettekkkel állott elő, amikor kijelen- tette, hogy hajlandó az annekszió és a kár- pótlás nélküli békére. Ezért üdvözlí Czernin politikáját. Hivatkozik Erzberger német kép- viselőre, aki a birodalmi tanácsban nála százszor élesebb beszédet mondott a béke ügyében. A béke ügye ma internacionális ügy és azt csak általános megnyugvásra lehet megteremteni. Nagy előnyére volna a béké- nek Németország demokratizálása.

(A miniszteriumok szaporítása.)

A Ház ezután áttért a napirend tárgya- lására. Rakovszky Iván előadó ismertette a miniszteriumok szaporításáról szóló törvény javaslatot és elfogadásra ajánlja. Hegedűs Lóránd szólal fel elsőnek. A kormány a ja- vaslattal személyi garanciát akar nyújtani az őt támogató pártoknak. Kéri, hogy ve- gyék be a javaslatba a hatáskörök megjelö- lését is. A minisztertanács ezt nem rendez- heti, mert a hatáskör nem a kormány ma- gánügye. Foglalkozik a választójoggal, a mely nem öncél, hanem csak Magyarország lehet az öncélja. A történelem igazolni fogja, hogy mit akart a kormány: Tiszát megbuk- tatni-e, vagy a választójogot megalkotni. El- ismeri, hogy a választójogi törvény revízió- ra szorul, de nem úgy, ahogy a kormány tervezi. A közigazgatás államosítását is sür- gősen meg kell oldani. A miniszteriumok szaporításának szükségességéről nincs meg- győződve, nem szavaz ugyan a javaslat ei- len, de nem is vesz részt a szavazásban.

Az elnök ezután öt perc szünetet adott. Szünet után Cserny Károly szólalt fel. Az osztrák viszonyokkal foglalkozik és hossza- san fejtegeti a szláv nemzetiségeknek a mo- narchiára való veszedelmét. A javaslatot *el- fogadja*. Gündisch Guidó sajnálja, hogy az új kormány Erdély rekonstruálására nem akar egy tárcanélküli minisztert maga mellé állítani. A javaslatot elfogadja. Az elnök 7

órákor a vitát megszakította és ezután át- tértek az interpellációkra.

(A miniszterelnök beszéde.)

Gróf Esterházy Mór miniszterelnök felelt Madarassy minapi interpellációjára és kijelenti általános helyeslés között, hogy külpolitikánkra nézve *változatlanul ragasz- kodik a német szövetséghez*. Loyális szilárd szövetségünkhöz a kétségnek legkisebb gya- nuja se férközik. Újból megállapítja, hogy a háboruban nem mi voltunk a támadók. Ismét kijelenti, hogy *hódítási vágyaink nincsenek*. Ellenségeink is jól ismerik békére való kész- ségünket, amelynek békeajánlatunkban szövetségesünkkel egyetértésben is kifejezést adtunk. Nem rajtunk, hanem *ellenségeinken mulik, hogy a béke nem köthető meg*. Ezen az állásponton vagyunk ma is. Ha valaki ettől eltérő politikát hirdet, az az illető saját felelősségére megy.

Az osztrák viszonyokra illetőleg kije- lenti, hogy a dualisztikus paritás alapján áll. Nem szándékozik az osztrák belügyekbe avatkozni, de *nem tartja kizárólag osztrák belügynek, ha valaki a dualisztikus paritás ellen állást foglal*. A magyar nemzet nem azért áldozza fel a háboruban legnagyobb értékeit, nem azért vérzenek fiai, hogy a világháborúból meggyengülve, hanem hogy ellenkezőleg megerősödve kerüljön ki. Leg- ujabbban is fényes bizonyosságát adták fiaink hősiességüknek. *A demokráciának győznie kell a háboruban*. A magyar államnak csor- bitatlanul kell kikerülni belőle. (Taps.)

Madarassy és a Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul vette.

(Vázsonyi a gyorsított eljárás revíziójáról.)

Farkas Pál azért interpellálja meg az igazságügyminisztert, hogy a hadi vissza- élések dolgában miért szünteti meg a gyo- rsított eljárást. Csodálja, hogy az igazság- ügyminiszter által egybehívott ankéten ki- váló jogászok a gyorsított eljárás ellen fog- laltak állást, holott azelőtt helyesnek tartot- ták a gyorsított eljárást. Felvilágosítást kér.

Vázsonyi Vilmos kijelenti, hogy magá- nak a gyorsított eljárási rendeletnek revízió- ját nem fogja elrendelni, *csak a hadiszállí- tásokkal kapcsolatos visszaélésekre kiter- jesztett gyorsított eljárást fogja revídiálni*, aminek különben semmi befolyása nincsen az anyagi törvény szigorára. Az ügyvédi ka- marák küldöttsége állást foglalt a gyorsított eljárás ellen, ezért hívta egybe az anketet, ahol többek közt különösen a védelem sza- badságának korlátozását panaszolták fel, a minek revízióját maga is szükségesnek tartja. *A királyi ügyészség hatáskörét bírói kon- trol alá akarja helyezni, hogy az ügyész so- hase kerüljön a bíró fölébe*. Az anketen részt vett magasállású bírókkal előzetesen nem beszélt. Függetlenül adták elő a véleményü- ket, aminthogy magyar bíróról másképp nem is képzelhető. Ha pedig most mást monda- nak, mint azelőtt, ez csak azt jelenti, hogy a tapasztaltak alapján más meggyőződésre jutottak.

Statisztikát olvas fel, amelyből kitűnik, hogy a hadiszállítások körüli csalásokért el- ítéltek 304 embert, *felmentettek 251-et*; az elítéltek száma nem olyan óriási, mint egyes lapok közölték.

Farkas Pál és a Ház a választ tudomá- sul vették és ezután az ülés véget ért.

A szegedi katonai rendőrség két havi működése.

(Saját tudósítónktól.) Több, mint két hó- napja már, hogy a katonai rendőrség Koós őrnagy parancsnoksága alatt megkezdte Sze- gedén működését. Ezt külön méltatni fölös- leges lenne, hiszen mindenki láthatja, meny- nyire fontos volt már ennek az intézménynek létesítése, de akkor, amikor a szegedi katonai rendőrség beterveztette fölüttes hatóságának a második hivatalos jelentést eddigi munká- járól és a szükségletekről, lehetetlen szó nél- kül elhaladni amellett az okos, tapintatos, körültekintő munka mellett, amelyet a sze- gedi katonai rendőrség produkált két és fél hónap alatt. Koós őrnagy, katonai rendőrségi parancsnok szívességéből közöljük a jelentés érdekesebb részleteit:

A katonai rendőrség Szegeden jelenleg egy törzstiszt és hét főtiszt vezetése alatt ki- lencvennyolc emberrel működik. Tevékenysé- ge épp úgy, mint a mult hóban, kiterjedt a vasuti és hajóállomások, villamos végállomá- sok rendőri szolgálatainak ellátására. A vá- ros forgalmasabb helyein őrszemeket helye- zett el, ezenkívül nappali és éjjeli őrijáratokat szervezett a városban. A nyilvános mulatsá- gokon fölügyelt a rend fontartására, ellen- őrizte a katonai egyéneket, igazoltatta őket, szemmel tartotta a piacokat, korcsmákat, szál- lodákat, mulatóhelyeket, ellenőrizte és meg- figyelte a katonai egyéneket.

Ezekon kívül fölügyelt a katonai rend- őrség a hatósági halárusítás és egyéb élelmi- eikkek árusításának rendjére; ellátta a bizal- masabb természetű és titkos rendőri nyomó- zást igényelő ügyeket és végül a polgári rendőrhatalóság kérésére átvállalta a záróra betartásának ellenőrzését, amelyet a rendő- rség csekély személyzetével végezni nem tu- dott.

A jelentés a végzett munkák felsorolása után kiemeli, hogy *a katonai rendőrség mű- ködése mindinkább nehezebbé válik, mert működési köre is napról-napra bővül*. A kö- zönség, amely kezd a katonai rendőrség szer- vezetével tisztába jönni, mindig jobban igénybe veszi azt és bizalmának megerősödé- sével a munka növekszik, úgy, hogy *a mai létszám csekély*. Igazolja ezt az alábbi sta- tiszтика is:

Katonai egyének közül elfogott és letar- tóztatott a katonai rendőrség eddig 130 szö- kött katonát és 24 olyat, akik egyéb büntet- tet követtek el. Előállított önkényű eltávo- zás miatt 106 és egyéb vétségek miatt 352 ka- tonát. Polgári bűnügyek között 11 büntettet nyomozott ki és elintéztett 188 egyéb polgári ügyet. Hadifoglyok közül büntett miatt 21-et letartóztatott és elintéztett 129 más ügyet. *Ed- dig tehát összesen 961 esetben vették igénybe a katonai rendőrséget az őrszolgálatok és egyéb munkák ellátásán kívül*. Erre való te- kintettel kéri a katonai rendőrség parancs- noksága, hogy a legénység és izsziakar létszá- mát emeljék föl.

Megjegyzí még a jelentés, hogy a kato- nai rendőrség a városi hatósággal a legjobb egyetértésben működik és, hogy a polgári lakosság bizalma a katonai rendőrséggel szemben napról-napra fokozottabb mérték-